

ними формуванням свиней цієї породи чи оптимальними параметрами живої маси, які характерні для даної породи.

Аналогічно самі високі показники живої маси гнізда були одержані в групах плюс-варіантах по живій масі в 2 місячному віці (від 130 до 160 кг). Але в цій породі в порівнянні з українською степовою білою чітко проявляється ефект розподілу по живій масі у віці 4-х місяців. Так в окремих поєднаннях -, +, -; +, +, -, одержані високі показники живої маси гнізда при відлученні (162 і 154 кг). Тому доцільно рахувати цей показник при формуванні стада ремонтних свинок.

Проведений дисперсійний аналіз показав суттєвий вплив вивчаємих факторів на мінливість багатоплідності маток. При цьому за ознакою багатоплідності встановлено вірогідний вплив живої маси в усі періоду росту ($P < 0,05-0,001$).

Найбільш сильний ефект взаємодії встановлено по живій масі в 4 і 6 міс. (5,2 і 6,6%). Аналогічні закономірності встановлені для показників молочності маток і маси гнізда до відлучення. Слід відмітити, що в результаті досліджень не виявлено істотної взаємодії факторів, які вивчалися, як при парному їх порівнянні, так і при трьохфакторному поєднанні.

Таким чином, на підставі проведених досліджень встановлено суттєвий вплив живої маси ремонтних свиней в суміжні періоди онтогенеза та їх поєднань на рівень відтворювальних якостей свиней універсальних і спеціалізованих м'ясних порід.

УДК 636.32/38.082.4

ВІДТВОРЮВАЛЬНА ЗДАТНІСТЬ ПОЛІПШЕНИХ ГЕНОТИПІВ ОВЕЦЬ ПРИ ВНУТРІШНЬО- І МІЖЛІНІЙНОМУ ПІДБОРІ

**О.М. КРИЛОВА – Інститут тваринництва степових
районів ім. М.Ф.Іванова “Асканія-Нова” УААН**

Відтворювальна здатність овець - еволюційна особливість, яка дозволяє народжувати властиве потомство.

Про поліпшення відтворювальної здатності і, перш за все, плодючості овець М.Ф.Іванов (1935) писав так «... плодючість вівцематок - важлива біологічна, фізіологічна особливість овець, котра є нащадковим фактором і може змінюватись в залежності від породи, віку, умов годівлі та умов утримання, а також кліматичних факторів.»

В виробництві Відтворювальна здатність є головним чинником рентабельності і забезпечується завдяки ефективному використанню маточного поголів'я, зниженню їх яловості та регулюванню строків осіменіння вівцематок.

Наукою і практикою доведено, що плодючість можна закріпити добором та підбором. Ця головна селекційна ознака враховується при оцінці тварин та відборі їх на плем'я.

Вивчали відтворювальну здатність поліпшених генотипів вівцематок і життєздатність отриманого від них потомства в науково-господарському досліді племзаводу "Асканія-Нова" на елітній отарі вівцематок.

В досліді були використані барани-плідники ліній 224,369 і 1577 нового таврійського типу асканійської тонкорунної породи з високими показниками спермопродукції (Таблиця 1)

Таблиця 1 - Якість спермопродукції баранів-плідників

Індивід, номер барана	Лінія	Якість спермопродукції		
		Об'єм еякулятів, мл	Активність спермій, бали	Концентрація спермій, млрд./мд
023	224	1,2	9	3,1
9145	224	1,5	8	3,0
951	369	1,2	9	3,4
9323	369	1,5	9	3,0
1577	1577	1,6	10	3,5

Вівцематки були 3-4 річного віку класу еліта. Рівень годівлі відповідав умовам племзаводу (4,8 ц.корм.од. на 1 голову).

В результаті досліджень встановлено, що заплідненість вівцематок в лінії 224 була вищою при внутрішньо-лінійному підборі і становила 93,6%, плодючість 159,4 %, що на 2,27 % і 14,48 % вище ніж в лініях 369 і 1577 (таблиця 2).

При міжлінійному підборі в лінії 224 заплідненість була вищою від баранів-плідників лінії 369 і становила - 91,3% .

Основним критерієм визначення життєздатності ягнят постембріонального розвитку був відсоток їх відходу у період від народження до відлучення від матерів.

В досліді краща збереженість молодняку була від барана лінії 1577 при внутрішньо-лінійному підборі. Від народження до відлучення пало 4,76 %, а по кросах між баранами лінії 1577 та вівцематками лінії 224-4,84 %. Вихід ягнят на 100 вівцематок був вищий по кросах - баранів лінії 1577 з вівцематками лінії 224 і становив 151,2 %, а при внутрішньо-лінійному підборі в лінії 224-143,8%.

Таблиця 2 - Відтворювальна здатність вівцематок і збереженість ягнят

Підбір 0x0	Запліднено маток всього, гол	Об'яги лося маток, гол.	Відсоток запліднення, %	Отримано ягнят, гол.			Плодючість вівцематок, %	Пало ягнят, всього		Збереженість ягнят до відлучення, %	Вихід ягнят на 100 вівцематок при відлученні
				0	0	0		від народження до 2-х міс.	від 2-х міс. до відлучення		
224x224	78	73	93,6	57	55	112	153,4	5	2	90,92	143,8
224x369	46	39	84,8	37	20	57	146,2	2	1	92,31	138,5
Середнє по лінії	124	112	90,3	94	75	169	151,0	7	3	91,08	142,0
369x369	56	47	84,0	35	33	68	145,0	3	1	94,12	136,1
369x224	46	42	91,3	38	22	60	143,0	3	2	91,67	131,0
Середнє по лінії	102	89	87,3	73	55	128	144,0	6	3	92,97	134,0
1577x1577	36	32	89,0	17	25	42	131,2	1	1	95,24	125,0
1577x224	47	39	83,0	25	27	62	159,0	2	1	95,16	151,2
1577x369	34	31	91,2	21	26	47	151,6	2	1	93,62	142,0
Середнє по лінії	117	102	87,2	63	88	151	148,0	5	3	94,70	140,3

Отже, використання поліпшених генотипів з врахуванням внутрішньо- і міжлінійного підбору сприяє підвищенню плодючості вівцематок таврійського внутрішньопородного типу, і отриманню молодняку з високою життєздатністю.

Отримані результати узгоджуються з даними Е.П.Стекленова (1961) щодо високої плодючості і високої життєздатності потомства асканійської тонкорунної породи - материнської основи таврійського типу.

Одночасно отримані результати дають підставу рекомендувати для поглиблення селекційно-племінної роботи використовувати внутрішньо-лінійний підбір в лінії 224 для підвищення плодючості вівцематок, а міжлінійні кроси з лінією 1577- для підвищення життєздатності потомства.

УДК 636.5.082.23

ВИКОРИСТАННЯ СТАБІЛІЗУЮЧОГО ДОБОРУ В ПТАХІВНИЦТВІ

Л.В.МІГАЛЬ – аспірант, Херсонський ДАУ

Здатність реагувати, тобто змінюватись під впливом різних факторів, є основною характеристикою живих істот. Проте у організмів ця мінливість завжди відокремлюється відомими межами і входить до відповідного типу переважно пристосувальних реакцій. Організми стають в деяких відношеннях дуже стабільними, як в індивідуальному житті, так і в передачі специфічних рис організації своїм нащадкам. Дійсно, повинен існувати деякий механізм, який створює цю відносну стабільність і підтримує її на відповідному рівні. Стабільність усього живого створювалась одночасно із самою організацією і змінювалась на протязі його еволюції. Матеріальною основою еволюції є мутації. Тому на цій основі і будується еволюція механізмів, підтримуючих відносну стабільність організації. Вираження різних мутацій також означається зовнішніми факторами. Ці модифікації несприятливі для їх носіїв. Селекційні переваги будуть на стороні особин із більш вузькою нормою реакції, які не реагують на випадкові та короточасні відхилення у зовнішніх факторах. Таким чином, підтримується життя і розмноження більш стабільних особин. Під впливом стабілізуючого відбору зменшується детермінуюче значення зовнішніх факторів індивідуального розвитку і зростає значення внутрішніх, спадкових факто-